

THE
ABEL
PRIZE
2018

Robert P. Langlands får Abelprisen

Det Norske Videnskaps-Akademi har besluttet å tildele Abelprisen
for 2018 til Robert P. Langlands
ved Institute for Advanced Study, Princeton, USA

“for sitt visjonære program som forbinder
representasjonsteori og tallteori.”

Robert P. Langlands tildeles Abelprisen for arbeidet han begynte på i januar 1967, da han var en 30 år gammel amanuensis ved Princeton-universitetet. I juleferien skrev han et 17 siders brev til den store franske matematikeren André Weil, som da var 60 år gammel, og skisserte noen av sin nye matematiske innsikter.

“Hvis De er villig til å lese dette som ren spekulasjon, vil jeg sette pris på det,” skrev han. “Hvis ikke, er jeg sikker på at De har en papirkurv tilgjengelig.”

Heldigvis endte ikke brevet opp i en papirkurv. Brevet innledet en teori som skapte en helt ny måte å tenke om matematikk på: Den foreslo dype koblinger mellom to områder, tallteori og harmonisk analyse, som tidligere hadde vært ansett som ubeslektede.

Robert P. Langlands vil motta Abelprisen for sitt arbeid fra Hans Majestet Kong Harald V under en seremoni i Oslo 22. mai 2018.

Langlands' innsikter var så radikale at mekanismene han foreslo for å bygge bro mellom disse matematiske feltene, ble starten på et helt prosjekt. Dette prosjektet fikk navnet Langlands-programmet, og har engasjert hundrevis av verdens beste matematikere gjennom de siste femti årene. Ikke noe annet prosjekt innen moderne

matematikk har hatt et så bredt målområde, produsert så mange dyptpløyende resultater og beskjeftiget så mange mennesker. Etter hvert som det har vokst i bredde og dybde, har Langlands-programmet ofte blitt beskrevet som en stor, enhetlig matematisk teori.

Preses Ole M. Sejersted i Det Norske Videnskaps-Akademi annonserte i dag 20. mars 2018 vinneren av Abelprisen 2018 ved Akademiet i Oslo.

Biografi

Robert P. Langlands er født i New Westminster, Britisk Columbia, i 1936. Han fullførte studiene ved Universitetet i British Columbia med en bachelorgrad i 1957 og en M.Sc. i 1958 ved Yale University, der han også tok sin Ph.D. i 1960. Han har hatt diverse fakultetsstillinger ved universitetene Princeton og Yale, og er nå professor ved Institute for Advanced Study ved Princeton New Jersey. Han har vunnet en rekke priser som anerkjennelse for sine fremragende bidrag til teorien om automorfe former.

Priser og anerkjennelse

- Shaw-prisen i matematisk vitenskap
- Nemmers-prisen i matematikk

- Wolf-prisen i matematikk (sammen med Sir Andrew Wiles)
- Leroy P. Steele-prisen
- Grande Médaille d'Or fra Det franske vitenskapsakademi
- Inaugural National Academy of Sciences' pris i matematikk
- Common Wealth-prisen
- Cole-prisen fra Det amerikanske vitenskapelige selskap

Abelprisen

Abelprisen tildeles hvert år av Det Norske Videnskaps-Akademi til en eller flere fremragende matematikere. Valg av prisvinnere bygger på tilrådingen fra Abel-komiteen, som består av fem internasjonalt anerkjente matematikere.

De nåværende komitémedlemmene er:

- John Rognes, Matematisk institutt ved Universitetet i Oslo (leder).

- Marie-France Vignéras, Institut de Mathématiques de Jussieu, Paris, Frankrike.
- Ben J. Green, Mathematical Institute, Universitetet i Oxford, England.
- Irene Fonseca, Department of Mathematical Sciences, Mellon College of Science, USA.
- Alice Chang Sun-Yung, Department of Mathematics at Princeton University, USA.

Abelprisen administreres av Det Norske Videnskaps-Akademi på vegne av Utdannings- og forskningsdepartementet, og har vært tildelt siden 2003. Prisen er på 6 millioner norske kroner (ca 623 000 Euro eller 764 000 USD).

Niels Henrik Abel (1802–1829) var en norsk matematiker. Til tross for sitt korte liv leverte han betydelige bidrag innenfor en rekke forskjellige matematiske emner.

Du kan lese mer om prisvinneren og hans resultater, og om Abelprisen generelt, på Abelprisens nettsider: www.abelprize.no

